

Løfter nationale debatter ind i en nordisk debat

Det er mange år siden, at nordiske perspektiver er blevet løftet så markant, som det sker i efteråret 2025 og 2026 med initiativet Nord 55°. Store mediekoncerner og et kommunikationsbureau ønsker et mere samlet Norden.

Nordisk kunst: Carl Fredrik Reuterswårds bronzerevolver, 'Non-Violence', kan ses uden for FN-hovedkvarteret i New York - og siden 2022 også i Mariehamn på Åland, hvor skulpturen blev afsløret i anledning af Ålands 100-års jubilæum. Foto: Bent Blomqvist, norden.org.

Folkene bag Nord 55° er ikke i tvivl om, at det nordiske perspektiv har momentum, at interessen for nordiske fællesskaber øges og at flere og flere ser progressive dagsordener i Norden, som er værd at deltage i og bygge videre på.

Foreløbig er de ikke mange i antallet af personer, men deres baglande har betydelig gennemslagskraft og er overbeviste om, at der kan profiteres af en voksende interesse for Nordens indretning.

De kalder Nord 55° for et medie- og kultursamarbejde i Norden med det primære formål at holde et topmøde hvert efterår. Tankerne kan ledes hen i retning af World Economic Forum i Davos - afgrænset til de nordiske lande.

Ønsker større forening af Norden

For projektchef Lise Bach Hansen er der ingen tvivl om at det store møde, hun er involveret i at stable på benene, vil give genlyd i alle de nordiske lande.

- Vi ønsker en nordisk offentlighed, som leder hen mod et mere samlet Norden. Forudsætningen er der allerede i det eksisterende regionale fællesskab. Men vi vil udvide fællesskabet ved at opsamle nationale dagsordener og lade dem indgå i en ny, stor nordisk offentlighed, siger projektchef Lise Bach Hansen.

For Nord 55° handler det om at udnytte det nordiske potentiale.

- Vi er fem velfærdsnationer og tre selvstyreområder, som alle har nogenlunde samme kulturelle og historiske baggrund. Men vi sidder efter vores mening for meget hver for sig og diskuterer, hvad enten det er AI, metoo eller pandemi. Ofte har vi de samme debatter med års forskydning.

- Nu vil vi sætte alle kræfter ind på i et nordisk perspektiv at mobilisere debatter og dagsordener om nogle af de emner, som er uundgåelige. Vi er optaget af temaer som demokratiets overlevelse og den udbredte polarisering. Vi tror også, at et af de store emner i fremtiden bliver unge og demografi - hvis vi skal bevare de velfærdssystemer, som kendetegner vores samfund. Hvad gør vi f.eks. ved den voksende forskel mellem drenge og pigers politiske overbevisninger? Det faldende fødselstal, hvorfor bliver mændene alene i udkanten, mens kvinder søger til storbyerne. Og så er der jo den grønne omstilling, som det hele peger hen imod.

- Vores bidrag er, at vi vil skabe et forum, hvor meningsdannerne fra de nordiske lande mødes. De kan forhåbentlig inspirere medierne i de respektive lande til at løfte debatterne op i et nordisk perspektiv. Alle de vigtige debatter om, hvordan vi tænker og lever anderledes i fremtiden.

- Vi ved jo, at den automatiske vækststrategi, vi alle mere eller mindre bevidst følger ikke kan fortsætte på samme måde. Vi skal bygge, rejse,

Nordisk kultur: I Norge er skisport en af de allerstørste kulturelle begivenheder, især når Norge er vært for VM, som her i 2011. Foto: Eivind Sætre, norden.org.

spise og producere på en anden måde. Hvordan kan Norden gå mere eller mindre samlet ind i den nye tid? Vi kan ikke svare på det, men vi kan præge det offentlige billede og være med til at drive udviklingen.

Selvom der vil blive publiceret en eller anden form for periodisk, redaktionelt medie, er Nord 55° koncentreret om det nordiske topmøde, som vil bestå af 200 inviterede tænkere, kunstnere, videnskabsfolk, organisationsfolk og erhvervsfolk.

Store medievirksomheder skal løfte

Det vil være nogenlunde de samme personer, som medvirker på de årlige konferencer, og fra sekretariatet i Politikens Hus med Lise Bach Hansen i spidsen vil der blive kommunikeret, hvad der sker og siges på konferencen, bl.a. via livestreaming.

Bag Nord 55° er et nyt mediepartnerskab bygget op. JP/Politikens hus, Bonnier News, Amedia i Norge og Konstsamfundet/Huvudstadsbladet i Finland. Projektet er i øvrigt støttet af Have Kommunikation. Styregruppen har repræsentanter fra en række medier og kulturinstitutioner. Initiativgruppen, der driver projektet, består af den administrerende direktør for JP/Politikens Hus, Stig Ørskov, indehaver af Have Kommunikation, Christian Have, forfatter og journalist Hilde Sandvik samt Lise

Bach Hansen, som normalt er programchef for de internationale scener i Det Kgl. Biblioteks bygning, Den Sorte Diamant.

Nordisk Kulturfond har garanteret driften i planlægningen og det første år og initiativet kommer i realiteten som et utilsigtet resultat af Øresundsinstituttets evne til at samle folk og danne netværk.

Øresundsinstituttet har nemlig længe haft et kulturudvalg, som har arrangeret større møder om nordisk kultursamarbejde, som bl.a. Lise Bach Hansen er involveret i. Det hidtil største møde var i den svenske rigsdag i efteråret 2022, hvor ikke mindst danske og svenske kulturpersonligheder var blandt de medvirkende. Nævnes kan skuespiller Stina Ekblad, sangerinden Lisa Nilsson, SVT-direktør Hanne Stjärne – samt Moussa Mchangama og Christian Have.

Fra konference til kronik og handling

Have blev så opløftet over det nordiske potentiale, at han skrev en kronik om det i Jyllands-Posten. Den læste Stig Ørskov og reagerede ved at invitere en lille kreds til det første møde i foråret 2023.

Lise Bach Hansen har arbejdet nordisk i en længere årrække, og der er især én ting, hun har lagt mærke til, når det handler om medie- og kulturpersonligheder.

Nyhedsbrev

Hvis du vil følge med i Nord 55° kan du fra september modtage gratis nyhedsbrev via websitet www.nord55.org

Nordisk kunst og kultur: Medarbejderne i kantinen hos Nordisk Ministerråd skabte til kulturnatten 2023 denne nordiske svane af affaldspapir – og placerede den naturligvis foran Nordens Hus. Foto: Vita Thomsen, norden.org.

- Vi kender dem ikke i den danske offentlighed, altså dem på den anden side af vandet – i Norge, Sverige, Finland og Island. Vi kender vores egne, men sjældent de spændende figurer i f.eks. Sverige. Tag bare Peter Wolodarski. Hvem kender ham? Han er chefredaktør og ansvarlig udgiver for succesavisen Dagens Nyheter. Eller Lawen Redar, som er socialdemokratiets kulturordfører i Sverige? Eller en stor intellektuel samfundsdebattør i Norge, Aslak Myhre – direktør for Norges Nationalbibliotek.

- Er initiativet elitært, spørger nogle. Svaret er, at vi i initiativgruppen selv elsker store folkemøder og kulturmøder, og vi er alle dybt involveret i dem i andre sammenhænge. Dette initiativ er bare noget helt andet. Det er en vision om, at folk der fører debatterne om samfund og kultur rundt i Norden mødes med dem, som har ansvar for at publicere og programsætte.

- Visionen er, at debatterne kan hæve sig fra at være nationale og få perspektivet med fra de andre velfærdssamfund. Fra historien ved vi, at nogle af de store skridt, vi har taget i Norden, dem har vi taget sammen. Tænk bare på det moderne genembrud, hvor tænkere og kunstnere debatterede

på tværs af Norden – og på den måde lavede genembruddet ind i den nye tid sammen. Dengang handlede det både om køn, rettigheder og naturvidenskabens indtog i samfundstænkningen.

- I dag står vi ved et nyt paradigmeskifte. Vi har brug for al den fælles tankekraft, vi kan mobilisere om lige præcis den her særlige samfundsmodel, vi har i Norden, hvis den skal udvikle sig og fortsætte. Vores initiativ skal altså ikke blot bringe mennesker sammen på tværs af Norden, men også samle deres tanker og ord op i en bred og slagkraftig formidling, som skal sætte sig dybe spor i hele Norden, siger Lise Bach Hansen. eø

Hvad? Hvornår?

NORD 55°-topmødet finder sted første gang i efteråret 2026 i København. I foråret 2025 afholdes et pre-summit i Pressen i København. I efteråret 2025 planlægges tre mindre arrangementer i Oslo, Helsinki og Stockholm.